875/11

Den 19. september 2011 blev i sag nr. 79.209:

xxxxx xxxxxx xxxxxxx
xxxx xxxxx xxxxxxxxxx xx xxxxx
xxxx xxxxx x

mod

MP Pension - Pensionskassen
for magistre og psykologer
Smakkedalen 8
2820 Gentofte

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har arbejdsmarkedspensionsordning i MP Pension - Pensionskassen for magistre og psykologer med tilknyttet gruppelivsforsikring tegnet i Forenede Gruppeliv. Hun klager over, at gruppeforsikringssummen ved død pr. 1/1 2011 nedsættes fra 430.000 kr. til 200.000 kr.

Det er selskabets opfattelse, at der aftaleretligt er hjemmel til at foretagne den omtalte ændring, og at ændringen er foretaget i overensstemmelse med lov om finansiel virksomheds regler om god skik.

Unipension er administrationsselskab for bl.a. MP Pension. Unipension sendte i september 2010 et brev til klageren, hvoraf fremgik, at MP Pensions bestyrelse havde besluttet at ændre gruppeforsikringen. Ændringen ville betyde, at klagerens gruppeforsikringssum ved død blev nedsat fra 430.000 kr. til 200.000 kr. fra og med den 1/1 2011. Gruppeforsikringen ville - som det hidtil havde været tilfældet - bortfalde, når klageren fyldte 67. Klageren fik endvidere mulighed for i privat regi at videreføre sin nuværende gruppeforsikringssum ved død ved at tegne en fortsættelses- og tillægsforsikring i Forenede Gruppeliv.

Klageren har over for nævnet ved klage af 15/10 2010 nedlagt påstand om, at gruppeforsikringssummen ved død på 430.000 kr. skal fortsætte. Hun har til støtte herfor anført, at hun har betalt til gruppeforsikringen siden 1992, og at det er uacceptabelt, at hun de sidste fire år, før hun fylder 67, skal tåle en sådan begrænsning af ydelsen.

Selskabet har over for nævnet ved brev af 1/11 2010 henvist til Unipensions redegørelser over for Finanstilsynet af 14/10 og 22/10 2010.

Af Unipensions redegørelse af 14/10 2010 til Finanstilsynet fremgår bl.a.:

"**Fakta**
Pensionskasserne vil indledningsvis redegøre for sagens fakta:

Unipension I/S er et administrationsselskab. Den eneste rolle, som interessentskabet har i denne sag, er at pensionskassernes medlemsorientering er blevet koordineret mellem de 3 pensionskasser på lige fod med al anden administration.

De 3 pensionskasser er:
- Arkitekternes Pensionskasse (AP)
- MP Pension - Pensionskassen for Magistre & Psykologer (MP)
- Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger (PJD)

Pensionskasserne har i alt ca. 88.000 medlemmer (ult. 2009), som er medlem af de almindelige arbejdsmarkedspensionsordninger i de tre kasser. Arbejdsmarkedspensionsordningen indeholder herudover gruppeforsikringsdækninger.

Pensionskasserne tegner imidlertid ikke gruppeforsikringer, men er gruppererepræsentanter for de tre respektive grupper. I den egenskab forestår gruppererepræsentanten opkrævningen og indberetningen af præmierne, verificerer medlemskab og dækningsperiode ved skadesanmeldelser samt forhandler gruppeaftalen med forsikringsgivers repræsentant, som er Forende Gruppeliv (FG) - et administrationsselskab ejet af Alm. Brand, Danica Pension, Nordea Pension, Sampension, SEBpension og Skandia Link.

**Gruppeforsikringsændringerne**
De tre pensionskasser har hver for sig besluttet sig for at ændre gruppeforsikringsdækningen fra og med 1. januar 2011. Ændringerne berører samtlige gruppeforsikringsdækkede (pt 4.228 i AP, 50.058 i MP og 5.530 i PJD). Ændringerne består i en ensretning af de tre aftaler og omfatter i hovedtræk:
- Bedre dækninger til medlemmer under 60 år.
- Mindre omfordeling mellem unge og gamle medlemmer.
- Introduktion af princip om, at man skal være bidragsbetalende til den ordinære ordning for at være omfattet af gruppeforsikringen.

Der er i medfør af Informationsbekendtgørelsen informeret om ændringerne. Pensionskasserne har informeret samtlige medlemmer om ændringerne via medlemsbladet (MedlemsNyt primo september 2010) samt på pensionskassernes hjemmesider. For de medlemmer, hvor ændringen kunne opfattes som en særlig forringelse, er der sendt et personligt brev med orientering om konsekvenser og muligheder.

…
Dækningen gennem pensionskassen MP's hovedgruppe bortfalder for følgende medlemmer 1. januar 2011:

- Alderspensionister, der var gruppeforsikringsdækket frem til pensionering
- Medlemmer, der alene betaler til opsparingsafdelingen (særlige vilkår pga. dårligt helbred, manglende helbredsoplysninger eller optaget efter 60/62 år)
- Hvilende medlemmer over 60 år (er i dag dækket, hvis de betalte mellem 59 og 60 år)

I alt 2.150 medlemmer af MP er berørt.

Herudover ændres gruppeforsikringssummerne. For MP betyder ændringen i gruppeforsikringssummerne, at:

- Gruppeforsikringssummen ved død stiger for medlemmer under 55 år.
- Gruppeforsikringssummen ved død falder for medlemmer på 55 år og derover. Ved 55 år falder summen fra 430.000 kr. i dag til 400.000 kr., og ved 60 år falder den fra 430.000 i dag til 200.000 kr.
- Udløbsalderen for invalidesummen forlænges fra 47 til 60 år.

5332 medlemmer af MP mellem 55 til 60 år fået besked om faldet i gruppeforsikringssummen ved død og forlængelsen af invalidesummen. Herudover har 5429 medlemmer af MP over 60 år fået besked om faldet i gruppeforsikringssummen ved død.
…
For samtlige ovennævnte grupper, hvor dækningen i hovedgrupperne bortfalder, har pensionskasserne sikret medlemmerne et tilbud om optagelse i en anden gruppe med identiske dækninger uden afgivelse af helbredsoplysninger på overgangstidspunktet.

For samtlige ovennævnte grupper, hvor dækningsbeløbet reduceres, har pensionskasserne sikret medlemmerne et tilbud om optagelse i en tillægsgruppe med dækninger, der svarer til reduktionen. Dette sker også uden afgivelse af helbredsoplysninger på overgangstidspunktet.

Det kan således slås fast, at alle medlemmer kan bevare deres nuværende dækninger, hvis de kontakter FG inden den 31. marts 2011. Dvs., at ingen medlemmer mister deres gruppedækninger eller bliver reduceret i dækning, medmindre de af egen vilje undlader at tegne medlemskabet i fortsættelses- hhv. tillægsgrupperne.

Nogle medlemmer betragter det som et gode ikke at skulle bidrage til en obligatorisk gruppeforsikringsordning, mens andre vil se det som en forringelse, hvorfor pensionskasserne har valgt princippet om frivillighed for de ovennævnte fortsættelses- og tillægsforsikringer.

**Hjemmel**
Pensionskassernes generalforsamlinger har givet bestyrelserne en særlig hjemmel til specifikt i relation til gruppeforsikringerne at fastsætte vilkårene for gruppeforsikringerne. Jævnfør AP, MP og PJD's pensionsregulativer for den fleksible pensionsordning:

***§ 14. GRUPPEFORSIKRING***

*Pensionskassens medlemmer er dækket af gruppeforsikringer, hvis dækningsomfang, - vilkår og -beløb fastsættes af bestyrelsen. Se bilag A.*

Det fremgår endvidere af MP's pensionsregulativ for den gamle pensionsordning (statut 1): ***§***

***12. GRUPPEFORSIKRINGER***

*Pensionskassens medlemmer er omfattede af gruppeforsikringer, hvis dækningsvilkår fastsættes af bestyrelsen.*

Af 'Regler og Paragraffer' fremgår de af bestyrelserne fastsatte vilkår (af ovennævnte bilag A)

Pensionskasserne er tværgående pensionskasser baseret i overvejende grad på obligatorisk medlemskab. Dette forpligter pensionskasserne til at opfylde et lighedskrav både i vilkårsfastsættelsen og brugen af egenkapitalen.

Pensionskassernes bestyrelser har derfor på grundlag af en samlet helhedsvurdering fastsat, at de omtalte medlemmer ikke kan finansiere gruppeforsikringspræmien via bonus, som de øvrige medlemmer, men selv skal betale den. Dette er begrundet i, at dels betaler kollektivet præmien, hvis bonus ikke rækker, hvilket der er forøget risiko for i disse grupper, og dels vil det være omkostningstungt at håndtere en frivillig gruppeforsikring.

**Begrundelse for ændringerne**

**De forsikredes gennemsnitlige interesse**
Ændringerne i gruppeforsikringen er besluttet af bestyrelserne for at sikre en mere fair økonomisk balance mellem aldersgrupperne. I dag betaler de unge medlemmer for meget i forhold til de ældre, jf. vedlagte bilag som eksemplificerer prisfastsættelsen efter gældende og fremtidige vilkår i MP.

Tidligere var de nuværende regler rimelige, og gruppeforsikringen hvilede i sig selv. Nye medlemmer var som regel i 20'erne og betalte til gruppeforsikringen i mange år, indtil de selv kunne få gavn af dækningerne. Set over et livsforløb betalte unge medlemmer derfor ikke for meget før i tiden. Men i dag skifter medlemmerne oftere job og dermed også pensionsudbyder. Det betyder to ting:

- Pensionskasserne optager nye medlemmer, som er fyldt både 40 og 50 år. De har ikke været med til at bidrage til fællesskabet, mens de var unge, dvs. under 40 år, men de kan alligevel få gavn af dækningerne. Prisen for den underfinansiering betaler de unge i dag.
- Pensionskasserne forlades af unge medlemmer, som er under 40 år og sågar medlemmer i tyverne. De forlader pensionskasserne, inden de får gavn af den aldersmæssige udligning i gruppeforsikringen.

Ovenstående er grunden til, at yngre medlemmer i dag betaler for meget for gruppeforsikringen, mens ældre medlemmer betaler for lidt. Ændringen har resulteret i to ting:

- Bedre dækninger til medlemmer under 60 år.
- Et princip om, at man skal indbetale til sin pensionsordning for at være omfattet af gruppeforsikringen.

For MP er der desuden lavet en anden graduering af dækningsbeløbene for at mindske den omfordeling, som sker p.g.a. den stigende risiko jo ældre medlemmerne er. Ud fra lighedsprincippet har pensionskassernes bestyrelser en forpligtelse til, at alle aldersgrupper behandles rimeligt. En for stor omfordeling fra ung til gammel vil således være i strid hermed.

**Forhøjet betaling via bonus ikke muligt**

For god ordens skyld skal det bemærkes, at gruppeforsikringerne i pensionskasserne betales via bonus. Dette er baseret på, at gruppeforsikringerne blev indført i pensionskasserne efter etableringen, hvorfor en mere naturlig finansiering direkte via indbetalingerne - som i en lang række andre nyere pensionsordninger - ikke var mulig pga. de allerede etablerede tilsagn. Hvis der i det enkelte år hos det enkelte medlem ikke er bonusmidler nok, betaler kollektivet den manglende andel.

På grund af den økonomiske udvikling er bonusevnen generelt ikke ret stor. Derfor anses det ikke for en mulighed at lægge en udvidelse af gruppeforsikringerne med dertil hørende præmiestigning ind i bonus, idet risikoen for at kollektivet må betale en større andel vil blive markant forøget. Dette vil betyde en utilsigtet omfordeling fra kollektivet til den enkelte. Forhøjet betaling via bonus er således ikke muligt.

**Andre selskaber**
Pensionskasserne har undersøgt andre pensionsselskabers gruppeforsikringer og det er vores opfattelse, at de besluttede ændringer i gruppeforsikringen betyder en mere markedskonform ordning.

De fleste pensionsselskaber dækker ikke ved invaliditet, hvis et medlem havde mistet en del af erhvervsevnen på optagelsestidspunktet. Der er typisk også begrænsninger i udbetalingen ved dødsfald, hvis medlemmet var syg ved optagelsen.

Enkelte ældre tværgående pensionskasser bibeholder gruppeforsikringen ved alderspensionering, fx Juristernes og Økonomernes pensionskasse (JØP), Danske civil- og akademiingeniørers Pensionskasse (DIP) og PKA. I de fleste nyere arbejdsmarkedspensionsordninger - herunder Industriens Pension, PensionDanmark, FunktionærPension og Pædagogernes Pensionskasse (PBU) - bortfalder gruppeforsikringerne dog ved overgang til alderspensionering.

Set ud fra antallet af gruppeforsikringsdækkede medlemmer, er der således en stor overvægt af gruppeforsikringer tegnet på lignende vilkår, som dem pensionskasserne nu overgår til.

Ændringerne må derfor anses for markedskonforme.

**Sammenfatning**
På grundlag af ovenstående er det derfor vores klare opfattelse, at de besluttede ændringer civilretligt er lovmedholdelige. Det er endvidere vores vurdering, jf. afsnittet ovenfor om begrundelsen for ændringerne, at vi handler loyalt og redeligt og dermed indenfor rammerne af den offentligretlige generalklausul i FIL § 43 med tilhørende bekendtgørelse om god skik."

Unipension har i brev af 22/10 2010 til Finanstilsynet bl.a. redegjort for, hvorfor der ikke er indført en overgangsordning for den gruppe medlemmer, hvis gruppeforsikring skulle ophøre pr. 1/1 2011. Af brevet fremgår bl.a., at det bærende hensyn har været kollektivets interesser. Endvidere fremgår, at der har været overvejet forskellige tiltag for at mildne ændringerne, men at tiltagene kun ville skabe en ny skævdeling mellem medlemmerne. Det er derfor Unipensions opfattelse, at de besluttede ændringer i kombina-

tion med tilbuddet om tegning af tillægsforsikringer tilgodeser såvel fællesskabets som individuelle interesser.

Efter dialog med Finanstilsynet besluttede bl.a. MP Pension at erstatte tilbuddet om tegning af fortsættelses- og tillægsforsikringer i Forenede Gruppeliv med en femårig overgangsperiode for de medlemmer, som enten ville få forringet eller fjernet deres gruppeforsikringsdækninger. Ændringer relateret hertil ville først blive endeligt gennemført pr. 1/1 2016. Denne beslutning blev meddelt Finanstilsynet ved Unipensions brev af 13/12 2010.

Af Finanstilsynets brev af 15/12 2010 til Unipension fremgår bl.a.:

> "Finanstilsynet har modtaget dit brev af 13. december 2010.
>
> Heri oplyser du, at bestyrelserne i Arkitekternes Pensionskasse (AP) og Magistrenes Pensionskasse (MP) har besluttet at erstatte tilbuddet om at tegne forsættelses- og tillægforsikringer i Forenede Gruppeliv med en 5 årig overgangsperiode for de medlemmer, som enten får forringet eller fjernet deres gruppeforsikringer. Det vil sige, at ændringerne relateret hertil, først vil være endeligt gennemført pr. 1. januar 2016.
>
> Det fremgår samtidig, at AP og MP ved et særskilt brev vil orientere de berørte medlemmer om, at ændringerne først vil blive endeligt gennemført pr. 1. januar 2016.
>
> Finanstilsynet tager de to pensionskassernes oplysning om, at ændringerne i visse medlemsgruppers gruppeforsikringer vil blive gennemført med en overgangsordning til efterretning, og finder herefter ikke grundlag for at foretage sig yderligere vedrørende dette spørgsmål."

Finanstilsynet påtalte i brevet endvidere, at Unipensions information til medlemmerne ikke opfyldte reglerne om god skik, idet der for så vidt angik de bagvedliggende grunde til ændringerne alene blev henvist til selskabets hjemmeside for yderligere information.

Herefter anførte Unipension i brev af 17/12 2010 til klageren bl.a.:

> "**Ændring af gruppeforsikring**
> …
> **Dialog med Finanstilsynet**
> Der har været utilfredshed med varslingsperioden på tre måneder, og medlemmer har benyttet deres ret til at klage til Finanstilsynet over ændringerne. Det har vi naturligvis taget alvorligt, og vi har haft en dialog med Finanstilsynet om sagen.
>
> På den baggrund har bestyrelsen besluttet at indføre en overgangsordning på 5 år. Det betyder, at forbedringerne stadig indføres 1. januar 2011, mens forringelserne indføres over 5 år i

perioden fra 1. januar 2011 til 1. januar 2016. Til gengæld bortfalder tilbuddet om den private tillægsforsikring.

…

**Nedsættelse af dine dækninger og din nye overgangsordning**

I tabellerne kan du se dækningerne ved forskellige aldre, forudsat der ikke sker ændringer i din medlemsstatus som for eksempel overgang til alderspension eller hvilende medlemskab.

Summens størrelse afhænger af din alder på skadestidspunktet. Et eksempel: Hvis man i dag afgår ved døden som 57-årig, er gruppeforsikringssummen ved død 430.000 kr., og det er den frem til 31. december 2011. Dør man 1. januar 2016, er gruppeforsikringssummen ved død 200.000 kr. da man på dette tidspunkt er fyldt 60 år. Dør man i perioden 1. januar 2012 til 31. december 2015, er dækningen et sted mellem 430.000 kr. og 200.000 kr.

Bestyrelsen har ikke endeligt besluttet, hvordan gruppeforsikringssummen ved død skal se ud i perioden fra 1. januar 2012 til 31. december 2015. Vi skriver til dig igen, så snart vi kan præsentere en færdig model herfor.

| **Gruppeforsikringssum ved død** | | | | |
|---|---|---|---|---|
| *Din alder* | *I dag* | *1. januar 2011 til 31. december 2011* | *1. januar 2012 til 31. december 2015* | *1. januar 2016* |
| Under 40 år | 800.000 kr. | 1.100.000 kr. | 1.100.000 kr. | 1.100.000 kr. |
| Mellem 40 og 44 år | 700.000 kr. | 1.000.000 kr. | 1.000.000 kr. | 1.000.000 kr. |
| Mellem 45 og 49 år | 540.000 kr. | 800.000 kr. | 800.000 kr. | 800.000 kr. |
| Mellem 50 og 54 år | 540.000 kr. | 600.000 kr. | 600.000 kr. | 600.000 kr. |
| Mellem 55 og 59 år | 430.000 kr. | 430.000 kr. | Endnu ikke besluttet | 400.000 kr. |
| Mellem 60 og 66 år | 430.000 kr. | 430.000 kr. | Endnu ikke besluttet | 200.000 kr. |
| Fyldt 67 år | 0 kr. | 0 kr. | 0 kr. | 0 kr. |

"

Af Unipensions brev af 10/1 2011 til nævnet fremgår bl.a.:

"Efter dialog med Finanstilsynet har bestyrelsen besluttet at ændre overgangsordningen i gruppeforsikringen. Det betyder, at nedsættelsen af gruppeforsikringssummen ved død først er endeligt indført 1. januar 2016. [Klager] fylder imidlertid 67 år i 2013, hvorved gruppeforsikringen udløber. Der er ikke sket ændringer i udløbsalderen.

Bestyrelsen har i brev af 13. december 2010 orienteret Finanstilsynet om beslutningen. Finanstilsynet har i brev af 15. december 2010 meddelt pensionskassen, at de tager beslutningen til efterretning, og finder herefter ikke grundlag for at foretage sig yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Bestyrelsen har ikke endeligt besluttet, hvordan overgangsordningen skal se ud. Dog ligger det fast, at der ikke ændres i summen for 2011. Se i øvrigt vedlagte Regler & Paragraffer, januar 2011, bilag …

Pensionskassen har orienteret de berørte medlemmer - herunder [klager] - i brev af 17. december 2010.

Da pensionskassen hermed har fuldt Finanstilsynets anvisninger, er det vores opfattelse, at forudsætningerne for [klagers] klage er faldet bort, hvilket venligst bedes bekræftet."

8. 79.209

Af pensionsregulativet for ”den fleksible pensionsordning” fremgår bl.a.:

"**§ 14. GRUPPEFORSIKRING**
Pensionskassens medlemmer er dækket af gruppeforsikringer, hvis dækningsomfang - vilkår og -beløb fastsættes af bestyrelsen. *Se bilag A.*"

Af pensionsregulativet for ”den gamle pensionsordning (status 1)” fremgår bl.a.:

"**§ 12. GRUPPEFORSIKRINGER**
Pensionskassens medlemmer er omfattede af gruppeforsikringer, hvis dækningsvilkår fastsættes af bestyrelsen."

Nævnet udtaler:
Klageren er omfattet af en arbejdsmarkedspensionsordning, hvor bestyrelsen har besluttet, at der skal ske nedsættelse af gruppeforsikringssummerne ved død for ældre medlemmer. Efter kritik fra Finanstilsynet har pensionskassen indført en overgangsordning, således at summerne aftrappes over en 5 årig periode fra 1/1 2012. For klageren indebærer dette, at hendes sum i 2012 reduceres til en endnu ikke kendt størrelse for helt at bortfalde i 2013, hvor hun fylder 67 år. De årlige nedsættelser kendes ikke endnu.

Ændringerne er begrundet med, at der skal være bedre dækninger til medlemmer under 60 år, der således får summerne forhøjet, at præmier for dækninger finansieres ved bonus fra hoveddækningen og at udgifter til disse forbedringer ikke kan ske inden for rammerne af bonus, og at de yngre medlemmer under ét betaler for meget i forhold til ældre medlemmer.

Nævnet har tidligere i en anden arbejdsmarkedspensionssag, der vedrørte forringelser udtalt; "at det er forbundet med betydelig retlig tvivl, i hvilket omfang lønmodtagere kan støtte ret på den kollektive pensionsaftale, og om der kan foretages ikke uvæsentlige dispositioner af forringende karakter over kundens opsparede midler i obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordninger uden medlemmernes samtykke. Om der er hjemmel herfor i arbejdsretlige principper falder uden for nævnets erfaringsområde."

Uanset at der i denne sag ikke er tale om opsparede midler, finder nævnet - i lighed med den før omtalte sag - det rettest, at dette spørgsmål afgøres af domstolene. Nævnet kan derfor ikke afgøre sagen, men må med henvisning til § 4 i nævnets vedtægter henvise til, at tvisten i givet fald løses ved domstolene.

Som følge af det anførte,

b e s t e m m e s

---

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

J. Hermann